

OŚWIATOWY MIEJSKI SERWIS INFORMACYJNY GLIWICE

10/2010 (13) czwartek, 16 grudnia 2010 r.

BEZPŁATNY MIESIĘCZNY DODATEK DLA DZIECI

Ugotujmy sobie święta!

okiem
psychologa

Wielkimi krokami zbliżają się święta Bożego Narodzenia – pełne magicznych zapachów i smaków zapadających w pamięci na całe życie.

Czym pachną nasze domy w tym okresie?

- **Świątecznymi wypiekami** – pierniczkami i kruchymi ciasteczkami. W ich pieczeniu i dekorowaniu uczestniczyć mogą nawet młodsze przedszkolaki. Potem mogą je wręczyć dziadkowi, babci lub innym krewnym, ucząc się w ten sposób dzielenia i obdarowywania.
- **Choinką** – jej intensywny zapach roznosi się po całym mieszkaniu i sprawia, że w tych dniach chętnie przebywamy ze sobą. Niech dzieci uczestniczą w przystrajaniu choinki pięknymi ozdobami, szczególnie tymi, które samodzielnie przygotowały.
- **Pomarańczami i mandarynkami** – w żadnym innym okresie roku nie smakują tak dobrze i nie wydzielają tak wspaniałego aromatu, jak w okresie świąt.
- **Wigilijnymi potrawami** – barszczem, zupą grzybową, zupą rybną, pierogami z kapustą i grzybami, rybą – tych potraw jest tak wiele, że nie sposób wymienić wszystkich.

W święta najważniejsza jest jednak **atmosfera**, spotkania z najbliższymi, czasem dawno niewidzianymi, rozmowy o ważnych dla rodziny sprawach. Jeśli poprosimy rodzinę o pomoc w przygotowaniach świątecznych, to spotkania te będą niezapomnianym przeżyciem dla wszystkich. Jako gospodarze jesteśmy reżyserami świątecznych spotkań i to MY decydujemy o ich przebiegu. Oczywiście dostrzegamy potrzeby bliskich, ale bierzemy odpowiedzialność za całość. Jeśli będziemy pogodni, radośni to i naszym gościom udzieli się taki nastrój. Stwórzmy szansę, aby każdy przy stole mógł opowiedzieć o sobie, o tym, jakie marzenia mu się spełniły w tym roku, jakie ma plany na przyszłość. Musimy wziąć pod uwagę i to, że nasze dzieci i dzieci gości w tym pięknym okresie mają specjalne prawa. To przecież one, z dziecięcą wiarą, oczekują na spotkanie z Mikołajem, Aniołkiem czy Dzieciątkiem. Dlatego postarajmy się do smakołyków podanych na pięknie przystrojonych stołach dodać:

- całą garść dobrego nastroju i serdeczności,
- dużą dozę dobrego humoru i umiejętności wychodzenia naprzeciw potrzebom najbliższych.

Tak „ugotowane i przyprawione” święta będą wspaniałym okresem, na który czekamy przecież przez cały rok! Jeśli tylko uwierzymy, że wszystko zależy od nas, **może** być tak jak w wierszu Tadeusza Kubiaka *Wieczór wigilijny*.

*Biały obrus lśni na stole, pod obrusem siano,
Płoną świece na choince, co tu przyszła na noc.*

*Na talerzu kluski z makiem, karp, jak księżyc srebrny,
Zasiadają wokół stołu dziadek z babcią, krewni.*

*Już się z sobą podzielili opłatkiem rodzice,
Już złożyli wszyscy wszystkim moc serdecznych życzeń.*

*Kiedy mama się dzieliła ze mną tym opłatkiem,
miała w oczach łzy, widziałem, otarła ukradkiem.*

Takich lub podobnych świąt życzę wszystkim rodzinom!!!

Wiktoria Gomolla
psycholog Poradni
Psychologiczno-Pedagogicznej
w Gliwicach

Nasi Drodzy Przyjaciele!

Czym są święta Bożego Narodzenia?

**To czułość dla przeszłości,
siła na dziś i nadzieja na przyszłość.**

**To gorące życzenia, by każdy
z nas był dobrym człowiekiem,
a jego obecność dawała wsparcie
i niosła radość innym.**

**Wesołych świąt i szczęśliwego 2011 roku
wszystkim Czytelnikom
i Współpracownikom Małego Misia
życzy zespół redakcyjny.**

„MAŁY SŁOWNIK”

Wigilia

Święto, gdy wszyscy świętują Boże Narodzenie (Zuzia, lat 7)

1. «dzień poprzedzający inny dzień, zwykle świąteczny»
2. «dzień poprzedzający święta Bożego Narodzenia»
3. «tradycyjna, uroczysta wieczerza w przeddzień świąt Bożego Narodzenia»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Choinka

Takie kolczaste drzewo z ozdobami (Szymon, lat 7)

1. «drzewko iglaste»
2. «ścięte drzewko iglaste lub wykonane z tworzyw sztucznych, przystrajane na okres świąt Bożego Narodzenia»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Opłatek

Taki listek biały, zjada się go (Szymon, lat 7)

1. «cienki płatek ciasta używany jako hostia w liturgii chrześcijańskiej i przy wieczerzy wigilijnej»
2. «uroczystość dzielenia się opłatkiem»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Kolęda

Piosenka, którą się śpiewa w Wigilię (Zuzia, lat 7)

1. «pieśń religijna o tematyce związanej z narodzeniem Chrystusa»
2. «duszpasterskie odwiedziny księży u parafian po świątach Bożego Narodzenia»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Szopka bożonarodzeniowa

Stajenka – chatka, w której urodził się Jezus (Zuzia, lat 7)

1. «model stajenki bellejemskiej ze żłobkiem i figurkami»
2. «widowisko teatralne związane tematycznie z Bożym Narodzeniem»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Prezenty

Zabawki w torebkach (Zuzia, lat 7)

«to, co się komuś darowuje, zwykle z jakiejś okazji»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Karp

Ryba, której nie lubię (Szymon, lat 7)

«ryba słodkowodna o ciele pokrytym dużymi, mocnymi łuskami i długiej płetwie grzbietowej»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Makówki

Taka jakby sałatka z maku, biało-czarna (Szymon, lat 7)

«śląska potrawa wigilijna z maku i bułek» (Internetowy Słownik Gwary Śląskiej)

Barszcz z uszkami

Czerwona zupa z buraków. Bardzo lubię (Szymon, lat 7)

«zupa z buraków ćwikłowych, z małymi pierożkami z nadzieniem, o kształcie przypominającym ucho»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Piernik

Ciasto brązowe, czasem z nadzieniem, a czasem bez (Szymon, lat 7)

«ciasto barwy brunatnej, które wyrabia się z dodatkiem miodu i przypraw korzennych»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Boże Narodzenie

Wszyscy świętują, śpiewają kolędy, siedzą razem przy stole i jedzą (Szymon, lat 7)

«święto obchodzone przez chrześcijan na pamiątkę narodzenia Chrystusa»
(Słownik Języka Polskiego PWN)

Przygotowali: Anna (mama)
Zuzia i Szymon (bliźnięta, 7 lat)

Prawdziwe rodzinne święta

Święta Bożego Narodzenia są jednymi z ulubionych, najchętniej i najpowszechniej obchodzonych w naszym kraju. Wyjątkowe zjednoczenie surowego piękna zimowego krajobrazu i domowego, rodzinnego ciepła sprawia, że nawet najbardziej zapracowani i zabiegani ludzie nie pozostają obojętni na urok tych świąt. Magia choinki, stroików, kolorowych świateł w połączeniu z aromatami piernika i makowca, niepowtarzalnym smakiem makówek, moczki czy kutli, każą nam z niecierpliwością oczekiwać tego czasu i tęsknić za nim, gdy tylko minie.

W natłoku codziennych obowiązków, przy ogromnej liczbie zajęć związanych z przygotowaniem zbliżających się świąt trudno wygospodarować dodatkowe chwile na pracę z dzieckiem. Zafalowani zakupami, porządkami, pieczeniem, gotowaniem, świątecznymi dekoracjami i pakowaniem prezentów, tracimy szansę na prawdziwie rodzinne przygotowanie i przeżycie świąt.

Nawet małe dziecko zachęcane przez rodziców chętnie włączy się w przedświąteczną krzątaninę. Drobne porządki własnego miejsca zabaw, połączone być może z rezygnacją z części zabawek, nie będą zapewne wielką pomocą dla rodziców, ale na pewno pomogą kształtować postawę odpowiedzialności za swoje otoczenie i pomocy najbliższemu w codziennych pracach. Przygotowanie świątecznych dekoracji może być dla dziecka prawdziwą przygodą. Wspólna praca daje także okazję do rozmowy o świątach i związanych z nimi tradycjach, w tym również

rodziny czy regionu, z którego pochodzą rodzice. Nieporadne dzieła dziecka zdobiące mieszkanie czy wiszące na honorowym miejscu świątecznego drzewka na pewno na dłużej pozostaną w pamięci niż najbardziej nawet efektowne kupione dekoracje. Wykonywanie prostych prac technicznych – cięcie papieru, formowanie bibuły, klejenie, malowanie, rysowanie, precyzyjne łączenie małych elementów – istotnie wpływa na rozwój zdolności manualnych dziecka, co z kolei ma ogromne znaczenie dla dzieci 5-7-letnich, przygotowujących się do nauki pisania lub ją rozpoczynających.

Dzieci na pewno chętnie włączą się także w prace kuchenne. Oczywiście mogą je wykonywać wyłącznie pod stałym nadzorem dorosłych. Pamiętajmy, że kuchnia może być dla dziecka miejscem szczególnie niebezpiecznym – groźne mogą być przecież nie tylko noże i inne przybory kuchenne czy urządzenia grzewcze, ale także sprzęt AGD. Zadania kuchenne dziecka powinny być szczególnie starannie przygotowane. Nie warto wtedy zajmować się innymi poważniejszymi pracami – rodzice powinni całą swoją uwagę poświęcić dziecku, nawet wtedy, gdy wykonywana przez pociechę czynność wydaje się bardzo prosta i niegroźna.

Włączenie dziecka w przygotowania do świąt na pewno wymaga sporego dodatkowego wysiłku ze strony rodziców. Trzeba nie tylko zaplanować dziecku zadania i cały czas dbać o jego bezpieczeństwo, ale także pomagać, wspierać i wyjaśniać. Wszystkie wspólnie wykonywane prace zajmą dużo więcej czasu, zdarzy się również, że nie zostaną wykonane tak starannie, jak gdyby wykonali je dorośli. Dużo łatwiejsze wydaje się pozwolenie dziecku na samodzielne spędzenie przedświątecznego czasu przed telewizorem czy z komputerem. Jeżeli jednak będziemy tak postępowali, nie zdziwimy się, gdy święta naszym pociechom kojarzyć się będą wyłącznie z postaciami z reklam i wielkimi zakupami, a poza krótką chwilą rozpakowywania prezentu nic w ciągu tych dni nie będzie dla nich ważne i warte oczekiwania.

Jacek Tarkoła,
dyrektor Gliwickiego
Ośrodka Metodycznego

Labirynty wychowania? Mikołaj nie może o nas zapomnieć...

...bo dostanie aż sześć listów – marzą dzieci z rodzin wielodzietnych. Nie patologicznych, nie alkoholowych, ale kochających i ciepłych – za to bez ogrzewania i z ciekącym dachem. Skrajnie biednych.

W Polsce bieda ma twarz dziecka: stopa ubóstwa skrajnego wśród osób do lat 19 wynosi 18%. Badania przeprowadzone przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie pokazały, że w rodzinach korzystających z pomocy społecznej tylko co trzecie dziecko odżywia się właściwie. Co dziesiąte cierpi na poważne niedożywienie. Co ósme jest głodne co najmniej raz w tygodniu. Blisko połowa dzieci nie ma odpowiedniego ubrania, co trzecie nie ma swojego łóżka z pościelą.

Znamy te dzieci, chodzimy z nimi do klasy, widzimy je na naszym podwórku czy placu zabaw. Są one zazwyczaj obiektem bezlitosnych drwin i szykan ze strony rówieśników. Spotkania z kolegami są dla nich bardzo trudne...

Co możemy dla nich zrobić?

Możemy skierować do nich wolontariuszy Szlachetnej Paczki, sami zostać wolontariuszami lub darczyńcami. Wystarczy wejść na stronę www.szlachetnapaczka.pl i wszystko stanie się jasne. Akcja trwa przez cały rok.

Co kryje się za słowem „szlachetna”? Szlachetna pomoc wymaga odpowiedniego myślenia zarówno tych, którzy chcą pomagać, jak i potrzebujących. Świadomość to główna linia podziału między bogatymi a biednymi, między zwycięzcami a przegranymi. Pomoc w dostosowaniu sposobu myślenia do rzeczywistości to główny warunek sukcesu Szlachetnej Paczki.

– Tysiące wciąż potrzebują pomocy. Ty możesz im pomóc już dziś... Szukamy ludzi, którym dzisiaj jest trudno, ale walczą, chcą zmienić swoje życie – nawołuje ks. Jacek Wiosna-Stryczek, pomysłodawca i autor akcji Szlachetna Paczka. – W Szlachetnej Paczce wiemy, jak pomagać mądrze – tak, aby pomoc odpowiadała na konkretne potrzeby, nie uzależniała, ale dawała siłę do działania i przezwyciężenia beznadziei. Pomagamy w taki sposób, że ta pomoc przynosi radość wszystkim. Zmieniamy mentalność, angażując ludzi do działania. Ciągłe sprawdzamy efekty naszej pracy. Opieramy się na zwartej filozofii i wiedzy eksperckiej.

Może w Twoim sąsiedztwie mieszkają dzieci, które potrzebują pomocy? Nie śmiej się z nich, powiedz o nich rodzicom. Nakłoń mamę lub tatę, żeby nawiązali kontakt z wolontariuszami Szlachetnej Paczki. Wolontariusze udadzą się tam, rozpoznają potrzeby i być może sprawią, że Mikołaj nie zapomni o biednych dzieciach...

Beata Stradowska
pedagog i organizator imprez
w Miejskim Domu Kultury Gliwicach

Mądra Misiowa Głowa

Chochlikom pomieszały się święta. Zastanów się, które zwyczaje związane są z Bożym Narodzeniem. Zamaluj okienka z poprawnymi odpowiedziami. Zaznaczone litery utworzą dwa wyrazy – uzupełnij nimi hasło.

TAK		NIE
B	Czekamy na pierwszą gwiazdkę	R
A	Święcimy potrawy	O
Ż	Ubieramy choinkę	C
S	Dzielimy się święconym jajkiem	E
G	Dzielimy się opłatkiem	Z
D	Pieczemy baby i mazurki	O
N	Kładziemy siano pod obrus	T
A	Śpiewamy kolędy	F
F	Stawiamy na stole baranka	R
O	Urządzamy jasełka	D
D	Zawieszamy świąteczną szarpetę	S
Z	Robimy szopkę	A
G	Polewamy się wodą	E
A	Robimy pisanki	N
I	Idziemy na pasterkę	R
A	Nasłuchujemy, bo podobno o północy zwierzęta mówią	E

*Zyczymy
wesółych świąt*

Agnieszka Kołacz
nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 21
w Gliwicach

Mądra Misiowa Głowa

ROZWIĄŻ REBUSY

~~S~~

Z

A=A

I

Y=AMI

~~U~~

CI=J

Ę=A ~~Y~~

~~Y~~ KA=NE

PO

A=Y

Anna Seredyńska-Spieszko
nauczyciel w Gimnazjum nr 3
w Gliwicach

Mądra Misiowa Głowa

ZADANIE 1. Nadaj poniższej ilustracji 10 tytułów. Ćwiczenie to kieruje uwagę na szczegóły obrazu, a także rozwija myślenie metaforyczne, nadające wybranym obiektom nowe znaczenie.

ZADANIE 2.

Do każdego z trzech słów znajdź uzasadnione skojarzenie, np. do słów „kominiek – pałac – ciepło” właściwym skojarzeniem będzie słowo „dom” (pałac jest domem, kominiek zawsze znajduje się w domu, w domu jest ciepło – zwłaszcza rodzinne).

kura – wojna – pomoc –
jagoda – apetyt – bilet –
krowa – prawda – spokój –
ciało – prąd – ląd –

Ćwiczenie rozwija elastyczne myślenie, oryginalność skojarzeń, umiejętność wychwytywania związków między pozornie niezwiązanymi ze sobą przedmiotami lub pojęciami.

ZADANIE 3.

Wypisz jak najwięcej słów, które można utworzyć z liter każdego niżej podanego wyrazu.

Popularnonaukowy –
Zręcznościowy –
Miesięcznik –

Ćwiczenie doskonali płynność i giętkość myślenia. Służy również powiększaniu zasobu słownictwa.

Stella Zaborowska-NawraTh
Wydział Kultury i Promocji Miasta

WĘDRUJ Z NAMI EKOTRASĄ PRZYSTANEK X

GMACH URZĘDU MIEJSKIEGO

Budynek wzniesiono dużym nakładem kosztów w okresie międzywojennym jako hotel „Dom Górnośląski”. W 1928 roku z okazji zakończenia budowy przed gmachem ustawiono rzeźbę trzech faunów projektu H. Damanna.

Na podstawie folderu
Ekotrasa „Gliwice-Zielone Miasto”

fof. K. Krzemiński

LAUREACI URODZINOWEGO KONKURSU PLASTYCZNEGO MAŁEGO MŚI:

- I nagroda – Patryk i Dominik CHRUSZCZ
- II nagroda – Kuba PIEKARCZYK
- III nagroda – Patryk SADŁOWSKI
- IV nagroda – Małgorzata KANDZIORA i Agata CHWEDCZUK
- V nagroda – Szymon MICHLIK i Oliwia MISIEWICZ

- nagroda w kategorii NAJSTARSZY UCZESTNIK –
pani Ewa KOWALCZYK
- nagroda w kategorii NAJMŁODSZY UCZESTNIK –
Natalia DUDZIŃSKA
- nagroda w kategorii NAJWIĘCEJ ZŁOŻONYCH PRAC –
Emilia JEZIORSKA
- nagroda w kategorii NAJWIĘKSZA PRACA –
Mateusz KAŹMIERSKI z mamą Olą
- nagroda w kategorii NAJLICZNIEJSZA GRUPA –
„MALUCHY” ze Szkoły Podstawowej nr 8 w Gliwicach
- nagroda w kategorii NAJLICZNIJ REPREZENTOWANA
RODZINA – rodzeństwo MACIUŁÓW

DODATKOWO WYRÓŻNIENI ZOSTALI:

Paulina HAJOK, Adam AJDUKIEWICZ, Wiktoria SZUMSKA, Aleksander STACHOWSKI, Radosław PRZYGODZKI, Martyna DZIMIRA, Julia LINEK, Wojciech MŁYNEK, Jacek i Jakub WIERZBICCY, Piotr MITAS, Sandra KUSZ, Patrycja PINDUR, Łukasz WOŹNIAK, Adam BŁACHUT, Tymon SOBEK, Małgorzata PIĄTEK i Wojciech ŚLIWIŃSKI.

Jerzy Liebert PASTERKA

Ptaki niby dzwoneczki
cieszą się kolędą
Chrystus nam się narodził
i nowe dni będą.

Do stajni betlejemskiej
aż od brzegów Wisły
Z ptakami smukłe sarny
dziwować się przyszły.

Wiewiórka zęby szczerzy
i w niebo się patrzy,
Jak dwa gołębie płyną
na błękitnej tarczy.

I kwiaty, choć to zima,
czas mroźny i cichy,
Niosą mirrę, kadzidło
i złote kielichy.
I pawie przyfrunęły z krajów
cudzoziemskich,
By swe pióra przyrównać do
skrzydeł anielskich.

A mały Chrystus smutny
w drzwi patrzy i czeka,
By pośród witających zobaczyć
człowieka...

opracowała: Daria Major
Wydział Kultury i Promocji Miasta

MUFFINY przepis podstawowy

(można go modyfikować dodając np. orzechy lub rodzynki)

SKŁADNIKI na 12 muffinek.

ZASADA: składniki płynne i sypkie mieszaj w osobnych pojemnikach!

UWAGA! Przy wkładaniu i wyciąganiu muffinek z piekarnika niezbędna jest pomoc kogoś dorosłego.

W jednej misce wymieszaj:

- 2,5 szklanki mąki
- 1/2 szklanki cukru
- szczyptę soli
- 2 płaskie łyżeczki proszku do pieczenia
- ew. 1 łyżeczkę cukru waniliowego

W drugiej misce wymieszaj:

- niecałe pół szklanki oleju
- 1 szklankę mleka lub kefiru, lub maślanki
- 2 roztrzepane jajka

www.mojewypieki.blox.pl

Połącz zawartość obu naczyń, mieszając łyżką. Formę do muffinek wysmaruj tłuszczem i oprósz starannie bułką tartą. Możesz też użyć papierowych papilotek (do kupienia w sklepach z artykułami gospodarstwa domowego). Gotowe ciasto nakładaj łyżką, wypełniając formę (lub papilotki) do połowy wysokości. Piecz około 20 minut w temperaturze 180 stopni. Przed spróbowaniem wypieków należy je wystudzić. Życzymy Wam smacznego!

ADWENT – MAGICZNY CZAS OCZEKIWANIA

Krasnoludkowe prezenty

W okresie przedświątecznym w niektórych krajach podtrzymuje się zwyczaj tzw. prezentów od krasnoludka. Jest tak m.in. w krajach skandynawskich. Biorący udział w zabawie członkowie rodziny wypisują swoje imiona na małych karteczkach, zwijają je w ruloniki i wkładają do cienkich słomek. Wieczorem, przed pójściem spać wszyscy członkowie rodziny losują jedną rurkę, nie zdradzając nikomu, kogo wylosowali. Zadaniem rodzinnych krasnoludków jest zrobienie dobrego uczynku dla wylosowanej osoby. Nie chodzi tu o duże prezenty, a raczej o małe niespodzianki, które sprawią drugiej osobie przyjemność. Można włożyć czekoladkę do kieszeni kurtki, poskładać pranie zdjęte z suszarki, położyć na nocnym stoliku artykuł do przeczytania, namalować piękną laurkę. Takie rodzinne dni krasnala można powtarzać kilka razy w okresie adwentu. Na pewno sprawi to dużo przyjemności wszystkim członkom rodziny, a po wigilijnej kolacji mogą oni zgadywać, kto wymyślił dane krasnoludkowe prezenty.

Łańcuszki z popcornu lub rodzynek

Popcorn nawlekamy igłą na długą nitkę lub wełnę, a następnie wieszamy na naszym drzewku. Możemy też nawlec rodzynek, które są prawdziwym przysmakiem dla ptaszków.

Adwentowe portfolio

Teczkę z gumką oklejamy papierem do pakowania prezentów ze świątecznymi motywami. Powstanie w ten sposób adwentowe portfolio. Możemy w nim przechowywać wszystkie papierowe skarby kojarzące się z tym pięknym przedświątecznym okresem. Umieścimy w nim zdjęcia uwieczniające rodzinne spotkanie przy wigilijnym stole, kartki z życzeniami przysłane przez bliskich, obrazek najpiękniejszego gwiazdkowego prezentu czy też obrazek z rodzinnego

spaceru albo tekst ulubionej kolędy. Możemy tam również umieścić dziennik, w którym członkowie rodziny opiszą swoje najpiękniejsze wspomnienia z okresu Bożego Narodzenia. W ten sposób nawet po wielu latach wszyscy będą mogli przypomnieć sobie te wspaniałe chwile.

Ptasie ciasteczka

Z kromek czerstwego pieczywa za pomocą foremek do ciasteczek wykrawamy gwiazdki, księżycy lub serduszka. Każde ciasteczko smarujemy masłem i obsypujemy ziarenkami ptasiej karmy, a następnie za pomocą igły nawlekamy na sznureczek i wieszamy na drzewku.

Świąteczne drzewko dla ptaków

Zima to trudny okres dla naszych skrzydlatych przyjaciół. Kiedy spadnie śnieg, trudno im znaleźć pokarm pod kołderką białego puchu. Możemy pomóc ptaszkom, przygotowując dla nich świąteczne drzewko. Najlepiej wybrać je wraz z rodzicami w ogrodzie lub pobliskim parku – a może przed oknami mieszkania rośnie drzewko, które łatwo będzie nam obserwować z okiem naszego pokoju? Na jego gałązkach możemy powiesić ptasie smakołyki, które przygotujemy wspólnie z rodzicami.

Szyszki z pokarmem

Do jodłowej, świerkowej lub sosnowej szyszki przywiążemy długi sznurek. Szyszki smarujemy masłem, obtaczamy w karmie dla ptaków i wieszamy na drzewie.

Anna Krasowska
dyrektor Szkoły Podstawowej nr 21 w Gliwicach

REDAKCJA:

Wydział Kultury i Promocji Miasta:
Monika Grzechyńska (opracowanie graficzne),
Bożena Harazim (sekretarz redakcji) –
harazim_b@um.gliwice.pl,
Daria Major (gry i zabawy)
Anna Proksa (tekst i zdjęcia)
Stella Zaborowska-Nawrath (teksty)
Anna Zygmantowska (korekta)

PRZYGOTOWANIE MATERIAŁÓW I TEKSTÓW:

Agata Cira, Eugeniusz Sztokato,
Anna Serdyńska-Spieszko (Gimnazjum nr 3)
Dorota Iwanek i Anna Pacoń
(Przedszkole Miejskie nr 40)

Agnieszka Janowska-Chwaliszewska
(Wydział Edukacji UM Gliwice)
Agnieszka Kołacz i Anna Krasowska (Szkoła
Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 21)
Beata Stradowska (Młodzieżowy Dom Kultury)
Magda Kowalczyk (Gimnazjum nr 14)

OPIEKA MERYTORYCZNA:

Wiktoria Gomolla (Poradnia
Psychologiczno-Pedagogiczna)
Jacek Tarkota (Gliwicki Ośrodek Metodyczny)

ADRES REDAKCJI:

ul. Zwycięstwa 21, 44-100 Gliwice, tel. 32/239-12-91
e-mail: kp@um.gliwice.pl

JAK ZROBIĆ ŚWIĄTECZNEGO ANIOŁKA?

Przygotuj na podkładce z papieru:

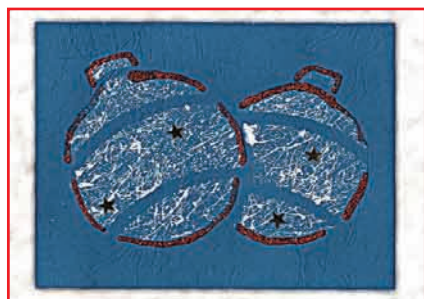
- 1) cztery białe ptasie piórka,
- 2) kawałek pomarańczowej modeliny na główkę aniołka,
- 3) kawałek różowej modeliny na nosek aniołka,
- 4) wykałaczkę, która pomoże zrobić oczy i uśmiechnięte usta,
- 5) igłę z białą nitką,
- 6) złotą wstążeczkę,
- 7) złotą gwiazdkę.

Usiądź wygodnie i:

- 1) poproś dorosłego o pomoc w nawleczeniu nitki na igłę,
- 2) zwiąż piórka nitką,
- 3) utocz kulki z pomarańczowej (główka) i różowej (nosek) modeliny,
- 4) przekłuj dużą kulkę igłą z nitką tak, żeby końcówki związanych piórek też wbiły się w modelinę,
- 5) igłą z nitką umocuj nosek,
- 6) wykałaczką zrób aniołkowi oczy i uśmiechnięte usta,
- 7) wykończ ozdobę, zawiązując złotą tasiemkę między piórkami i główką,
- 8) umieść gwiazdkę na czubku głowy świątecznego aniołka.

KARTKI ŚWIĄTECZNE

opracowanie: Anna Pacoń,
nauczyciel Przedszkola Miejskiego nr 40 w Gliwicach
wraz z wychowankami

Muzeum na Święta

Śląskie Boże Narodzenie

W języku łacińskim dzisiejsze słowo wigilia (*vigilia*) oznacza czuwanie i dzień poprzedzający święto. Wigilia Bożego Narodzenia, przypadająca 24 grudnia, to szczególny dzień we wszystkich regionach Polski.

Jest to dzień magiczny i specjalny, z którym związanych jest wiele zwyczajów, zachowań i wierzeń. Zasiadamy wtedy przy wigilijnym stole do kolacji zwanej wieczerzą wigilijną lub wiliją. Jest to kolacja specjalna, głównie ze względu na pojawiające się na stole potrawy. Na Górnym Śląsku wigilijne menu jest bardzo charakterystyczne. Wśród potraw, których spróbować możemy wyłącznie w Wigilię, znaleźć można najbardziej charakterystyczną dla Śląska zupę siemieniową – przyrządzaną z siemienia lnianego. Na śląskim stole nie może oczywiście zabraknąć makówek, zwanych też makielkami, których podstawowe składniki to mak, chałka, mleko, masło, miód. Tradycyjną śląską potrawą wigilijną jest także moczka, przygotowywana z piernika, bakalii i dużej ilości wody.

Choć minęło już ponad pół wieku od przesiedleń i przybycia Kresowian na teren Górnego Śląska, co roku na wigilijnych stołach w wielu gliwickich domach pojawia się kutia. To ona najbardziej przypomina tym, którzy przybyli z okolic Lwowa, smak świąt, jaki pamiętają z młodości. Melodia słowa „kutia” jest także corocznym przywołaniem kresowych wspomnień.

Jak przygotować kutię?

Należy ugotować do miękkości w dwóch szklankach wody jedną szklankę białej pszenicy, tak aby była sypka, i pozostawić do wystudzenia. Mielimy mak (ok. 10-15 dag) sparzony dzień wcześniej i namoczony przez noc. Dodajemy do niego miód – w zależności od upodobań – i ewentualnie cukier do smaku oraz sparzone rodzynki, pokrojone orzechy, migdały i morele. Masę makovą mieszamy z ugotowaną pszenicą i odstawiamy w chłodne miejsce do następnego dnia.

fol. M. Golaszewski

Muzeum w Gliwicach

Zima w bibliotece

PORADNIK MAŁEGO MOLA KSIĄŻKOWEGO

RECENZJE KSIĄŻEK GRZEGORZA KASDEPKI

„Horror! Czyli skąd się biorą dzieci”

Wydawnictwo NASZA KSIĘGARNIA

„Horror! Czyli skąd się biorą dzieci” to bardzo dowcipna, a zarazem edukacyjna książka, z której nasza pociecha otrzyma rzetelne informacje na temat tego, skąd się biorą dzieci. Autor przekonuje rodziców, że lepsza jest konkretna rozmowa niż zbywanie pociech bajkami o bocianie czy o cennym znalezisku w kapuście. Dziecko i tak dowie się prawdy. Zanim nasi mali bohaterowie dowiedzą się w przedszkolu,

skąd się biorą dzieci, przeżywać będą prawdziwe lęki i horrory, które podpowie im ich dziecięca wyobraźnia. W książce znajdziemy także pożyteczne komentarze i rady zarówno dla dorosłych, jak i dzieci. Dzieciom autor radzi, aby pytały o wszystko rodziców, a rodzicom podsuwa dobre pomysły, jak umiejętnie rozmawiać na wstydlive i krępujące tematy. Książkę można polecić wszystkim maluchom i ich rodzicom.

„Co to znaczy... czyli 101 zabawnych historyjek”

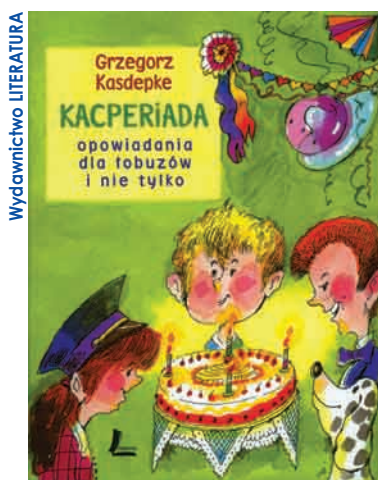
Grzegorz Kasdepke w sposób lekki, łatwy i przyjemny opisuje w krótkich, żartobliwych opowiadaniach najpopularniejsze związki frazeologiczne. Dzieci dowiadują się, co to znaczy chodzić spać z kurami albo kiedy czujemy się jak w siódmym niebie, dlaczego nagle dostajemy białej gorączki lub cienko śpiewamy. Autor w bardzo ciekawy i zabawny sposób tłumaczy niezrozumiałe dla maluchów powiedzonka. Każda historia mówi o czymś innym, ale łączy je osoba bohatera. We wszystkich opowiadaniach występuje sympatyczny chłopiec o imieniu Bartuś. Przenosi on nas w świat swoich zabawnych historyjek, które uczą i bawią.

Wydawnictwo NASZA KSIĘGARNIA

Oprac. MAŁGORZATA WESOŁOWSKA
Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach

„Kacperiada: opowiadania dla łobuzów i nie tylko”

Wydawnictwo LITERATURA

„Kacperiada...” to zbiór dowcipnych opowiadań z życia pewnej współczesnej trzyosobowej rodziny. Narratorem jest tata czteroletniego Kacpra. Opowiada on o ich wspólnych przygodach. Postać ojca przywodzi na myśl tatę Mikołajka z książek Rene Gosciniego – to on prowokuje wiele przygód będących udziałem bohaterów. Najlepszym przykładem są codzienne wyścigi do przedszkola z tatą Sylwii.

Dzieciom (oraz ich rodzicom) z pewnością spodoba się również przygoda z psem lodożercą, zaciekawi je poszukiwanie przez Kacpra skarbu w piaskownicy, będą śmiały się z rodziców, którzy próbowali sprzedać uszy niestuchającego ich chłopca, oraz z dziwnego zachowania pewnego uprzejmego termometru.

„Dziwne przypadki bajkopisarza”

Trzydzieści zabawnych opowiadań o zwyczajnych rzeczach – zwierzętach, przedmiotach, roślinach, postaciach z bajek – opowiedzianych w niecodzienny sposób. Każda bajka zawiera element zaskoczenia. Dzieciom na pewno spodoba się przygody pewnego listu, który uciekł z poczty, zdziwi się opowieścią o kołdrze, której ciągle było zimno, lub piaskownicy, która chciała na zimę odlecieć do ciepłych krajów. Będą śmiały się z zabiego księcia, który brzydził się całować królową zaklętą w dziewczynę, a w końcu zaczną się zastanawiać, czy dorośli naprawdę istnieją – czy może to tylko bajka?

Wydawnictwo LITERATURA

Oprac. KAROLINA PRZYBYŁA
Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach

Zima w Kinie AMOK

Temat na styczeń i luty

KOSTIUMY I REKWIZYTY W FILMIE

Celem warsztatów jest omówienie roli kostiumów i rekwizytów w kreowaniu postaci filmowej. Uczestnicy wezmą udział w konkursie, w którym będą musieli rozpoznać bohatera filmowego po rekwizycie lub fragmencie kostiumu. W ramach zabawy dzieci będą miały okazję przebrać się w kostium postaci filmowej (księżniczka, wiedźma). Zajęcia odbędą się w prawdziwej charakterystycznej, gdzie przy stolikach, przed lustrem dzieci przeistoczą się w prawdziwe filmowe postaci. Efekty charakterystyki zostaną uwiecznione na pamiątkowym zdjęciu.

Projekcja bajek: Kopciuszek, O królewnie zaklętej w żabę, Kozucha Kłamczucha

Kino AMOK tym razem przeznacza swoją ofertę edukacyjną dla przedszkoli. Od lat z dużym sukcesem organizujemy Młodzieżową Akademię Filmową (w skrócie MAF), przeznaczoną dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Zeszlazoroczne, bardzo częste, wizyty przedszkolaków w naszym kinie utwierdziły nas w przekonaniu, że już na tym etapie rozwoju ważne jest kształtowanie wrażliwości i przygotowywanie dzieci do świadomego odbioru sztuki filmowej. W związku z tym od listopada zapraszamy grupy przedszkolne wraz z opiekunami na zajęcia PRZEDSZKOLNEJ AKADEMII FILMOWEJ.

Warsztaty (dla grup ok. 30-osobowych) prowadzone będą w atrakcyjnej dla najmłodszych widzów formie, z wykorzystaniem gier, zabaw, konkursów, projekcji multimedialnych, zajęć plastycznych. Dzieci nakręcą krótkie scenki filmowe, udźwiękowią film. Będą miały okazję zwiedzić wszystkie zakamarki kina, stosownie do tematyki zajęć. Ucząc, nie zapomnimy jednak o dobrej zabawie. Każdorazowo warsztatom towarzyszyć będzie ok. 30-minutowa projekcja bajek (czas trwania całości – ok. 70 min). Cykl potrwa do czerwca. Raz w miesiącu otrzymają państwo propozycję spotkania na dany miesiąc. Cena udziału to 8 zł od osoby.

Zgłoszenia przyjmujemy w biurze kina – tel. 32/238-25-01, biuro@amok.gliwice.pl.

FILMOWE ZIMOWISKO w Amoku!

W okresie ferii zimowych gorąco zapraszamy do kina Amok wszystkie dzieci i młodzież. Poza seansami popołudniowymi przygotowaliśmy dla Was moc atrakcji porannych.

W pierwszym tygodniu ferii będziecie mogli zobaczyć wybrane – naszym zdaniem najciekawsze – filmy dla młodych widzów z ostatnich miesięcy.

Drugi tydzień upłynie pod znakiem podziwianych i nagradzanych na całym świecie animacji mistrza Hayaa Miyazakiego. Zupełną nowością w naszym kinie będą warsztaty animacji, które poprowadzą doświadczeni twórcy ze Studia Miniatur Filmowych w Warszawie. Warsztaty zakończy uroczysta premiera powstałych filmów.

Uwaga: liczba miejsc jest bardzo ograniczona, a pierwszeństwo mają członkowie Młodzieżowej Akademii Filmowej.

Szczegóły już wkrótce na stronie www.amok.gliwice.pl oraz na plakatach i ulotkach.

Z nami na pewno nie będziesz się nudzić!

ZAPRASZAMY OD 17 DO 30 STYCZNIA 2011 r.

Lubisz BOLKA I LOLKA / SHREKA / EPOKĘ LODOWCOWĄ*
*niepotrzebne skreślić / potrzebne podkreślić

Chcesz wiedzieć, jak to się robi? Albo sam zrealizować film?

w okresie zimowych ferii szkolnych (2 tydzień)
kino AMOK zaprasza chętnych na
Warsztaty Animacji Filmowej, które poprowadzą:

Eugeniusz Gordziejuk – szef produkcji Studia Miniatur Filmowych w Warszawie

Wiesław Zięba – reżyser, artysta malarz, rysownik karykaturzysta

Szymon Adamski – grafik komputerowy, montażysta

przywiozą ze sobą:

kredki, farby, modelinę, plastelinę, kartony, ołówki,
a także skaner CANON LIDE 500, komputer do grafiki,
kamerę, lampy ze statywami i wysięgnikiem
i przez 5 dni będą prowadzić warsztaty.

Dzień 1. Od treatmentu przez storyboard do montażu
– podstawowe pojęcia języka filmowego

Dzień 2. Konstrukcja postaci, deformacje, animacja
rysunkowa i przestrzenna

Dzień 3. i 4. Praca w animacji klasycznej, malowanie
ujęć i skanowanie, zdjęcia w animacji przestrzennej

Dzień 5. Montaż i udźwiękowanie a potem...

UROCZYSTA PREMIERA FILMU

zgłoszenia przyjmuje kino AMOK, ul. Dolnych Wałów 3,
Gliwice; tel. 32/238-25-01, kino@amok.gliwice.pl

• Oferta przeznaczona dla uczniów szkół podstawo-

Zima w MDK-u

Kołodowo i świątecznie w MDK

Jak co roku w okresie świątecznym Młodzieżowy Dom Kultury w Gliwicach skupia wokół siebie rozśpiewanych solistów i zespoły konkurujące ze sobą nie tylko w języku polskim, ale także niemieckim. W Miejskim Konkursie Kołęd i Pastoralek (17 grudnia 2010 r.) oraz Konkursie Kołеды Niemieckiej (16 grudnia 2010 r.) co roku bierze udział kilkadziesiąt osób. Imprezy organizowane są w ramach współpracy MDK ze Szkołą Podstawową nr 32 oraz Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Niemców Województwa Śląskiego – oddziałem w Łabędach.

Po niemiecku śpiewają dzieci ze szkół podstawowych z całego powiatu.

Ideą konkursów jest nie tylko rywalizacja uczniów, ale przede wszystkim integracja w okresie przedświątecznym.

Z roku na rok na konkursy przybywa coraz więcej gości. Są to członkowie Mniejszości Niemieckiej, rodzice występujących dzieci oraz mieszkańcy Łabęd, którzy lubią pokolędować w ten piękny, świąteczny czas.

Z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia wiele serdeczności i ciepła wszystkim Czytelnikom Małego Misia życzą nauczyciele Młodzieżowego Domu Kultury. Wszystkiego dobrego w Nowym Roku!

Beata Stradowska
organizator imprez MDK

foto: S. Michaluszek

Pokoloruj
rysunek

Nadchodzą święta...

HISTORIA BOŻEGO NARODZENIA

Święta Bożego Narodzenia pojawiły się w chrześcijańskim kalendarzu w IV wieku. Termin świąt związany jest z momentem przesilenia zimowego. To czas graniczny, pełen niepokoju i wyczekiwania na zwycięstwo światłości nad ciemnością. Data chrześcijańskiego Bożego Narodzenia została nałożona na datę starszego święta. W III wieku w kręgu kultury rzymskiej wielką czcią cieszył się bóg Mitra. Jego symbolem było słońce, a 25 grudnia obchodzono bardzo uroczysto jako Święto Narodzin Niezwycięzonego Boga Słońca. Ojcowie Kościoła zatroskani o głębokie przeżycie świąt wykorzystują ten czas, zachęcając do bardziej intensywnego życia religijnego, szczególnie do podjęcia praktyk pokutnych. W ciągu kolejnych wieków tradycje narodowe wzbogacały uroczystość Bożego Narodzenia o wiele wspaniałych obrzędów i zwyczajów.

HISTORIA OPLĄTKA

Dzielenie się opłatkiem to staropolski zwyczaj. Był on znany także na Litwie i Słowacji, co tłumaczono jako polskie wpływy. Wyrobem opłatków początkowo trudnili się mnisi. Z biegiem czasu jednak sztukę tę przejęli ludzie świeccy. Na ziemiach polskich, gdzie od trzech stuleci opłatek gości na wigilijnym stole, liczni kowale i rzemieślnicy prześcigali się w wymyślności wzorów, rytym na formach do pieczenia opłatków. Łamanie się opłatkiem było przestrzegane zarówno w domach szlacheckich, jak i wśród ludu. Powszechnie sądzi się, że osoby, które w Wigilię łamią się opłatkiem, przez cały rok będą gotowe dzielić się ze sobą chlebem. Opłatek ma także pomóc w razie zagubienia się w lesie. W takim wypadku trzeba tylko wspomnieć, z kim dzieliliśmy się opłatkiem na ostatniej Wigilii, a droga powrotna znajdzie się sama.

HISTORIA CHOINKI

Do Polski choinka przybyła z Niemiec. Trudno określić, jak dawny jest to obyczaj. Symbolika wiecznej zielonego drzewka przemawiała do ludzi od najdawniejszych czasów. Zwłaszcza w regionach, w których na czas zimy wegetacja zamiera, zielone gałęzie oznaczały niezniszczalność sił tkwiących w przyrodzie. Świąteczne drzewko możemy dostrzec na jednym z obrazów Lucasa Cranacha Starszego z początku XVI wieku. Z przekazów wiemy, że przed dwustu laty ubierano drzewka w Berlinie. Często role dzisiejszych bombek pełniły pomalowane na złoty kolor ziemniaki. W Polsce w mieszczańskich domach drzewko przystrajano już w pierwszej połowie XIX wieku. Do większości chłopskich izb zwyczaj ten zawitał dopiero sto lat później.

HISTORIA KOŁĘD

Nazwa „kołęda” pochodzi od łacińskiego słowa *calendae*, co oznacza pierwszy dzień miesiąca. Z kołędą wiązał się zwyczaj składania sobie nawzajem darów i życzeń. Dlatego też na początku kołęda oznaczała pieśń noworoczną, w której zawarte były życzenia po-

myślności i urodzaju na nowy rok. Nie wiadomo dokładnie, kiedy kołęda utożsamiona została z pieśnią bożonarodzeniową. Stało się to prawdopodobnie w wieku XIX. W okresie od średniowiecza do wieku XVI kołęda nie wyróżniała się spośród innych pieśni religijnych. Oparta była na wydarzeniach opisanych w Biblii, miała formę modlitwy, często wzorowana była na hymnach kościelnych. Z kołęd XVI-wiecznych do dziś zachowała się „Anioł pasterzom mówił”. Wiek XVII przyniósł kołędy o tematyce pasterskiej, zawierające wiele szczegółów obyczajowych i realiów epoki. Powstały wtedy „Dzisiaj w Betlejem”, „Przybieżeli do Betlejem pasterze” i „Bóg się rodzi”. Kołędy tworzyli anonimowi pielgrzymi. Tłumaczono je z łaciny. Powstawały w klasztorach i na dworach, w środowisku zakonów czy służby kościelnej. W Polsce znanych jest około pięciuset kołęd.

PASTERKA

Pasterka to msza św. o północy w noc Bożego Narodzenia. Stanowi zasadniczy moment wszystkich zwyczajów powiązanych z obchodami przyjścia Chrystusa na świat. Uroczystość Bożego Narodzenia nie była znana przed IV wiekiem. Przez pierwsze trzy wieki Kościół obchodził jedynie datę zmartwychwstania Chrystusa. Dzień 25 grudnia, jako data liturgicznych obchodów święta narodzenia Chrystusa, jest raczej symbolicznym ustaleniem kalendarzowym. Impulsem do powstania osobnego święta liturgicznego narodzenia było oświadczenie Soboru w Nicei (325 rok), że Jezus Chrystus jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem.

WIECZERZA WIGILIJNA

Tradycja rodzinnej, uroczystej wieczerzy jest dzisiaj bardzo mocno zakorzeniona w polskich domach. Obyczaj ten zauważono i zapisano w XVII w., choć przypuszcza się, że był praktykowany już dużo wcześniej. Jego istotnym elementem jest zachowanie postu. Wieczerzę poprzedza przygotowanie choinki i domowej szopki. Pod białym obrusem kładzie się kilka kłosów siana, co ma przypominać o miejscu narodzenia Chrystusa. Do stołu zasiadamy po ukazaniu się pierwszej gwiazdy na niebie. Uczestnicy kolacji dzielą się białym opłatkiem, składają sobie życzenia i wybaczą wzajemne urazy. Przyjęło się pozostawienie wolnego nakrycia przy stole dla ewentualnego gościa lub też symbolicznie dla Chrystusa. Istnieje wiele różnych przesądów na temat ilości i rodzaju potraw wigilijnych. Najczęściej podaje się zupę rybną, migdałową lub barszcz, potem grzyby z kapustą, ryby gotowane lub pieczone (najczęściej karp w szarym sosie), kluski z makiem, kompot z suszonych owoców. Na ogół przygotowuje się 7, 9 lub 12 potraw. We wschodnich regionach obowiązkowo podaje się kutię (gotowaną pszenicę lub jęczmień z miodem i bakaliami). Po skończonej wieczerzy śpiewa się kołędę i obdarowuje prezentami.

Magda Kowalczyk
Gimnazjum nr 14 w Gliwicach
na podstawie www.wikipedia.pl
i encyklopedii (wyd. Collins, autor: John Fardonn)